

pram voluntatē: est eni velle ⁊ non velle idē. **¶** aut deum peccare hoc implicat/pate: q; peccare est facere contra regulā voluntatis: sed ipsa dei voluntas est sicut regulā/cū sit essentia recta: ergo deū posse peccare est ipsum posse facere contra p̄p̄iam voluntatē: ⁊ ita facere ⁊ non facere qđ implicat/ sic implicat beatos posse peccare flante eorū confirmatione. **¶** t̄ter simpliciter eos peccare non sit impossibile: vt habitum est supra de confirmatione angelorū di. viij. **¶** Quātū ad articulū tertū dubitatur circa conclusionē p̄mā rationib; sancti Bonauē. **¶** Nā posse peccare est posse deficere: sed posse deficere nō est potentia: sed impotentia sicut posse mori. **¶** Item adeo nō est actus peccādi/ergo nec potentia peccādi. tenet cōsequētia: q; ab eodem sunt actus ⁊ potētia. **¶** Tertio/ glia est sanatiua nature: per gloria aut auferunt potentia peccādi/ergo nō est a deo: q; gloria nō auferit a natura que sunt a deo. **¶** Item quarto: potētia peccādi est potentia faciendi contra deum/ergo nō a deo: quia deus bisipulū summe cōcordās nihil agit contra se: ideo ab eo non est potentia agendi cōtra se. **¶** Item omne quod est i homine habet exemplar in deo cui assimilatur: sed per potētia peccādi hō non assimilatur deo: sed magis diabolo: ergo. **¶** Has rationes arguit sanctus Bonauē. nec eas soluit: quia assumit eas ad probandū/ q; potentia peccādi licet considerata quo ad substratū sit a deo/ tamen cōsiderata quo ad deformitatem que est formale i peccato sic non est a deo: imo sic posse peccare nō est posse sed est non posse: verum quia potentia peccādi est res aliqua absoluta in homine: sc; ipsa libertas. que non variat. ppter nostrā considerationem: vnde propter aliam ⁊ alia considerationem: nostrā res nō est alia/ nec aliter se habet ad quodcūq; per nos considerari. **¶** Deo propter nostrā considerationem non variatur de re predicata nisi importaret etiā ipsam considerationē: vnde simpliciter concedendū q; potētia peccādi est a deo/ siue sic siue sic consideretur: verum q; deo ordinario vt dicit purā p̄uationē quia nō est ens aliquod cum est a deo/ nec ab aliqua causa positua: sed illa p̄uatio non est potētia peccādi. **¶** Per hoc ad formā argumentorū ad p̄mā dicitur/ q; posse deficere aliquando capitur pure p̄uatiue/ vt nihil positū imponat: verius negatiue/ sic attribuitur rei non existentī/ ⁊ tunc nō est posse: quia nihil positū imponat. Alio modo capitur vt dicit p̄uationē in subiecto apto nato: sicut cecus dicit p̄uationem vi suū in subiecto nato: posse esse cecū est posse esse animal mal carens visu: ita est aliquid posse: quia est posse

esse animal. sic posse peccare dicit p̄uationē in subiecto/ s̄m sic loquentes: q; dicit voluntatē liberā potētē deficere: ita est aliqd ⁊ est posse: q; est posse esse talē voluntatē: sic de posse mori. **¶** Et sic dicitur tunc deus nō est oipotens/ q; nō est omne posse. Respondet q; nō dicit oipotens/ q; est oia posse: non em pōt esse natura lapidū aut natura nō vitalis: sed est oipotens/ q; pōt facere omne factibile/ hoc est oē positū aliud a se: sic facere pōt omne positū in peccato. **¶** Ad secundū negetur assumptū: a deo eni est actus peccādi non tamen ppter hoc deus est peccator: vt s̄ dist. xxxviij. **¶** Ad tertū negat/ q; gloria nō auferit a natura qđ non est de deo: auferit eni a natura corruptibilitatem: que tñ naturaliter consequit naturā creatā: quia est a nihilō. **¶** Itē auferit a beato fidē et spem: que tamē sunt bona dei. **¶** Ad quartum distinguit antecedēs ratione illius cōple: contra deū: q; aut valer. i. contra deū quantū ad voluntatē beneficii consequentē: sic in nulla creatura est potētia faciendi contra deū: vel contra deū quantū ad voluntatē antecedentē vel signi precepti vel consiliij: sic antecedēs est verū: q; potētia peccādi est potētia faciēdi cōtra voluntatē preceptuā: ⁊ p̄bano procedit de facere contra p̄mo modo. **¶** Ad quātū dicitur/ q; res creata nō habet exemplar in deo aliud a diuina cognitione que nō est realiter simul cuiuscūq; creature/ cum infinite distat a qualibet. Sed dicit pōt similitudo quāto est distincta cognitio omnium: sic ⁊ conceptus mentis dicitur similitudo rerū quarū est reple sententius: neq; aliter intelligendū est exemplaria/ vel ideas esse in deo: imo si idea dicit aliqd exemplar/ ad qđ agens per intellectū respiciens producit ideatū: vt in p̄mo dist. xxxv. patuit: iam nō est aliquid realiter in deo: sed est obiectū cognitū: vt dicitur est vbi s̄: etiā homo p potētia peccādi assimilatur deo: qm potētia peccādi est voluntatis libertas: s̄m quā libertatē assimilatur deo qui liberrimus est: cuius voluntati quāto homo per voluntatem suā magis se cōformat ac subijcitur: tanto liberior est ⁊ perfectior: eius enim agi frenis ⁊ obtemperare iusticie summa libertas est s̄m Boetij. **¶** Nam nobis concedere dignet/ q; vniuersē fide creature est alpha ⁊ o: principium ⁊ finis: deus vnus ⁊ trinus: super omnia in se colorum seculis benedictus. Amen.

¶ Explicit collectio resolutissimū vtri Gabrielis Biel sacre theologie licētiā sup sc̄do sententiarum.

Art. 5.
Dubi. 1.
5

5

Inuētariū libri scđi i distinctiones ei^o XLIII

Distinctio. f. Questio. f.

Item creatio actio qua deus formatioret vñ creans differat a creatore et natura rei. Similiter queritur de creatione passiva respectu creature. Creatio actio passio sūt nomina abstracta predicamenti actionis et passionis. A.

Tres opi. de quidditate relationum siue respectu. B.

Triplex est modus dicendi de abstractoꝝ significationibus. L.

De differentia inter relationem extrinsecam et intrinsecam realem et rationis. D.

Ubi quid relatio intrinseca et extrinseca realis et rationis. D.

Creatio actua non est relatio realis nec rōnis. F.

Creatio actua dicitur essentialiter diuinam et creaturam simul. E.

Certo modo accipiendo relationē realem creatio actio est relatio realis. E.

Item an sit distincta a deo vel non. ibidem. E.

Similia predictis deducuntur de passione/creatione: quid dicat creatio passiva et totidem ponuntur conclusiones. F.

Relationem non distingui ab absolutis non est contra primum principium nec includit contradictionē. B.

Et soluitur ratio Seco. ibidem.

Quo differit creatio passiva et creatio actua. B.

Utrum quilibet effectus creatur a deo. J.

Educere de potentia materie quid est. J.

Multiplex acceptio huius termini creare. J.

Quilibet effectus creatur a deo sicut certam acceptionem creare. Q. q. idem esse et creatura deo et generatur a creatura. A.

Quid est esse in potentia materie: et quid productum de materie potentia. J.

Forma simplex q̄ generatur a deo de nihilo. J.

Differentia inter creare et generare. J.

Questio. ii.

Utrum deus sit prima et immediata causa omnium effectuum.

Causare quid est. E.

Causare deus potest supplere causalitatem cause extrinsece et non intrinsece. L.

Creatio et conservatio quomodo differunt. F.

Et quid est conservatio ibidem. F.

Item producere et conservare quid est.

Item creare. A.

Causa mediata et immediata quid est. B.

Causa immediata immedatione cause et effectus. B.

Causa multipliciter accipitur.

Que causa dicitur immediata. A.

Et q̄ omnis causa est immedata. ibidem.

Non est idem causa immedata et p̄cisa et totalis. B.

Multiplex primitiua/limitationis/perfectionis durationis. L.

Deus est causa prima et immedata oim effectuum immedatione cause: licet illud naturali rōne probari non potest: attamen potest rōne persuaderi. D.

Et de alijs primitiuis cōsimiles ponuntur conclusiones. ibidem. E. F. B.

Possibile est q̄ deus p̄cise possit esse causa totalis

alicuius effectus: et postea creatura producat eundem partialiter. F.

Deus est causa libera et libere agens. B.

Idem est causa plurima. J.

Deus est causa effectus noui sine sui mutatiōe. B.

Potentia dupliciter accipitur: et eius diuersitas arguitur ex diuersitate operationum. J.

An mala culpe/signēta impossibilia/ entia rationis sint a deo. L.

Utrum deus producat effectum quid producat causa sc̄a. Similiter si vna cause ad eundem effectum concurrant an producant totum effectum. B.

Idem effectus potest habere duos fines si producit a pluribus causis. B.

Qualis sit ordo causarum essentialiter ordinatarum. B.

Produci capitur vel simpliciter positue vel icludit negatiōe. P̄mo modo idem potest alicuius produci non secundo modo: sic et conservari et conservari dupliciter accipitur. A.

An causa prima dupliciter agat eadē actione vel diuersis. B.

An idem bis producat. A.

Questio. iij.

Utrum deus potuit mundū creasse ab eterno. declaratur intellectus si. q. Et quid dicat creare in proposito. A.

Duplex opinio de ipsa. q. quarum vtraq̄ potest caute defendi. A.

Pars questionis affirmatiua videtur probabilior. B. E.

Distinctio nominis infiniti sicut capitur cathegorematic et sicut cathegorematic. Q. q. cathego est infinitum sicut extensionem/multitudinem vel intensionem siue perfectionem. L.

Multiplex expositio infiniti sicut cathegorematic et sicut mentaliter complexum: confundit terminum sequentem: non autem cathegorematic. E.

Continuum non constituitur ex indivisibilibus. D.

Infinite sunt partes proportionales cōtinui quarum nulla est pars alterius. D.

Item non datur vltima pars proportionalis: nec aliqua tangit terminum extrinsecum: nec mobile si moueretur per partes proportionales spaci perueniret ad terminum: nec si moueretur a partibus proportionalibus/p̄mo modo attingeret partem proportionalem. D.

Infinite sunt partes cōtinui sicut multitudinem sicut cathegorematic. D.

De infinito cathegorematic an sit possibile recitari duplex opinio. Una q̄ sicut tam sicut extensionem q̄ multitudinem q̄ intensionem Et ostenditur pars affirmatiua esse probabilior et magis concordare theologie. E.

Soluntur rōnes contra eternitatem mundi/sive admittitur infiniti cathegorematic siue non. F.

Magis minus equalia accipiuntur dupliciter. Et similiter nomina proportionalia duplicum/tripulum.

Uno modo conueniunt infinitis. Alio modo non. F.

Infinite additio finito infinitis reddit totū infinitum/et quando finitum additur finito facit ipsum infinitum. F.

Uomodo intelligendum est q̄ infiniti semper est aliquid vltra vel extra accipere.

Inuentarium libri scđi sententiarum

Ad infinitatem intensiuam non sequit̃ perfectio simpliciter infinita: nec ad infinitatem fm̃ quãitates continuum aut discretam. 15.

Perfectio infinita duplex est. 12.

An vnum infinitum possit esse maius alio infinito ⁊ excedere aliud. 5.

An infinitum habeat partes aliquotas. 5.

An resolutiones lune sint vduodeculpe ad resolutiones solis. 5.

An vñ infinitum possit dici triplum vel duplum ad aliud infinitum. 5.

An sit vabile infinitum in multitudine extensiuæ ⁊ intensiuæ. 15.

An sit de ratione infiniti q̃ sit incompletum: ⁊ aliquid eius in potentia. 5.

Quo imaginans infinitum d̃r̃ figuræ aspectum. 5.

Quo creat̃ de nihilo p̃ducit̃ ad quẽ sensũ ⁊ cedidit. 15.

Deus nõ h̃ plures p̃fectiones formales: sed est vna perfectio q̃ eminent̃ includit p̃fectione omnium. 15.

Non pot̃ infinitum esse figuratum. 15.

Utrum creature conueniat per se non esse. 15.

Quomodo est potentia ad p̃teritum. 3.

Quomodo proposito de p̃terito vera sit necessitas falsa impossibilis. 3.

Soluuntur rationes ponentium possibilitatẽ infiniti fm̃ opinionẽ oppositam. 15.

Multa de partibus p̃positionalibus continui arguuntur ⁊ soluuntur fm̃ ambas opiniones. 15. 2.

Questio. liij.

Utrum creature repugnet creare.

De duplici acceptioe creare. Vna que concausas excludit generaliter. Alia q̃ excludit causas subiectiuam non agentem. 2.

Quomodo creatura potest creare. 15.

Unde repugnet creature nõ posse agere sine subiecto p̃supposito. Et reprobandi diuersæ rationes a diuersis date. 12.

Quo p̃ducit̃ q̃titates circa eucharistie species p̃tem vermis. et an a deo tm̃. 5.

Unde cause naturales determinant p̃cise ad effectũ quantitũ ad idũũũ ⁊ non ad alium eiusdẽ rōnis. 15.

An forma per corruptionẽ naturalem vere annihilatur. 15.

Utrum creatura possit p̃suare effectũ suo subiecto. 12.

An creatura possit annihilare formam aliquã. 12.

Quo p̃ducant̃ q̃titates in sacramẽto altaris. 5.

Annihilare capit dupliciter. 12.

Questio. v.

Utrum deus sit causa finalis omnium.

Quo differentia est inter causam finalem ⁊ finem.

Dupliciter accipit̃ causa finalis large ⁊ stricte. 2.

Triplex est amor amicitie ⁊ concupiscẽtie: amicitie ⁊ concupiscẽtie simul: cũ notificationib⁹ eorũdẽ. 2.

Nulla operatio aut effectus per opationẽ acquisitus est causa finalis. 15.

In effectib⁹ ordinatis causa finalis vltimi est causa finalis omnium p̃torum. 15.

Non quicquid respondet ad p̃pter quid est causa finalis. 15.

Causa finalis p̃existit opationi: nõ est ignobilis eo quod est ad finem si fm̃ rectam rationẽ intendat. 15.

Quomodo intelligit̃ q̃ causa finalis est p̃tium in intentione ⁊ vltimũ in executione. 15.

Causa finalis nõ causat̃ i suo genere cause nisi alie

cause/efficiens. ⁊ etiam in suo genere causent. unde non est causa finalis nisi quando aliquid actu producit. 15. 15.

Quid est finalis causa large. 12.

Eiusdem effectus possunt esse plures cause finales subordinatę. 15.

Quilibet finis a voluntate p̃stitutus amatur duplici amore. 15.

Amor concupiscẽtie aliquando causat̃ libere ⁊ contingenter aliquando necessario ⁊ naturaliter. 12.

Est ralis amor quõ est in p̃tate voluntatis. 15. Ibidem.

Aliqñ additũ est cũ finalis voluntas alterat̃. 15.

Finis voluntatis duplici actu amatur vel oditur. 12.

Aliquis act⁹ voluntatis est in potestate voluntatis aliqñ non: ita ⁊ de voluntate. 15. 12.

Quilibet q̃tuoq̃ causat̃ est specialis causandi modus ⁊ quõ causat̃ causa finalis non sicut obiectum: ⁊ an eius causatio sit realis aut metaphisica. 5.

Duplex est causatio cause finalis late explicata. 15.

Ad hoc q̃ causa finalis causat̃ mouendo agere nõ oportet q̃ habeat entitatem extra in re: sed potest nõ esse ⁊ finaliter causare sicut potest non existerẽ amari: tamen non mouet nisi fm̃ suam entitatẽ realem. 15.

Ucet eã finalis non sit realis tm̃ reat̃ causalis. 15.

Primus amor amicitie quõ diligitur finis est causa finalis secundi actus quõ diligitur eundem finem et aliud propter finem. 3.

Causalitas cause finalis mediãtibus actibus uolendi ⁊ nolendi quomodo differunt. 12.

An cause possunt esse sibi inuicem cause. 15.

An p̃tium actus voluntatis potest esse nolitio seu amor concupiscẽtie. 11.

De causalitate cause finalis quãdo causat̃: an etiã quando non est ⁊ quomodo causat̃. 15.

Dependẽtia causati ad causam quõ est. 15.

Amor finis nõ est cũ finalis: sed est cũ efficiens. 15.

An possit sufficienter p̃bati ratione naturali: q̃ omne agens agit propter finem. 15.

Quomodo agens naturale determinatur ex sua natura ad certum effectum. 15.

In effectib⁹ siue obiectis ad extra ordinatis ad eũdem finem semp̃ p̃tor est causa efficiens posteriorior: modo sterior causa finalis p̃toris: ⁊ ita opposito modo se habent in talibus causa efficiens et finalis. 15.

Non omnes effectus voluntatis create habet causam finalem a voluntate creatã p̃stitutam. 12.

Quod manifestum est de effectu naturali: sed de libere producto: patet de prima voluntate. 15. Ibidem.

Causa finalis vel est p̃stituta ab agente partiuari vel vniuersali. Cũ modo deus non est finis omnium sed secundo modo. 15.

Utrum omnis actus amoris concupiscẽtie presupponat amorẽ amicitie ⁊ ois volitio nolitionẽ. 11.

Questio. vi.

Utrum angel⁹ ⁊ aia intellectus specie distinguant̃. 15.

Idem et diuersim sunt passiones immedie re conuenientes. 15.

Distinguit̃ specie essentiali vel accidentalĩ qd̃ est. 15.

Distinctio non est nisi rerum singularium. 15.

Que res distinguunt̃ specie essentialĩ vñ accidentalĩ. 15.

Ucet vltimum cõplementum ⁊ a re accidentalĩ sit idem specie nõ tñ essentialĩ: quare differunt specie. 15.

Inclinatio anime ad corpus quid est. 12.

Angel⁹ ⁊ aia differunt specie essentialĩ ⁊ seipis. 15.

Inuentarium libri scđi sententiarum

Item impatitur aliqua qualitas que nec est obiectum nec principium actus nec species. ibidem
In sensu interiori impatitur habitus vel species inclinans ad similem sensationem. ib.

An de causatur primus actus fantasie. ib.

Utrum prima cognitio fantasie sit intuitiua vel abstractiua. ib.

In vna forma sufficientia noticiavntus obiecti intuitiua. ib.

Epilogus dictorum cū lata declaratione. 3.

Que ponitur in sensu interiori vel exteriori bñter explicatur ibidem. 3. ib.

Non oportet ponere species intelligibiles ad causandum primam intellectionem. L.

Ad eliciendum noticiā abstractiuā intelligibilem oportet procedere noticiā intuitiuā vel habitum. ib.

Noticia intuitiua intellectus formatur due abstractiue. A.

Noticie intellectuales intuitiue et abstractiue p̄ me sunt oēs singulares. v. g. 3.

Quo auaritia abstractiua magis determinate. ib.

Quomodo abstractiue noticie vniuersales a pluribus singularibus. ib.

De formatione noticiay cōplexay et adhesionay. 3.

Intellectus angelicus non intelligit per essentia suam tanq̄ per rōnem formalem cognoscendi. B.

Intelligit tñ per essentia tanq̄ p̄ cām efficiēte. ibidem

Quo intelligit q̄ noticia abstractiua p̄supponit eadem potētia noticiā intuitiuā eiusdē obiecti. ib.

Frustra ponitur species distincta ab obiecto habitu tam in medio q̄ potentia siue organo. 3. ib.

Item. 3. 3. 3.

Sanctissima quid est pro quo supponit. ib.

Conceptus quid est quot modis accipitur. B.

Intellectus angelicus intuitiue cognoscitur per essentiam obiectorum. B.

Angelus potest cognoscere noticiā vniuersali abstracta a singularibus. S.

Angelus potest accipere noticiā adhesionis oppositiōis contingenti per noticiā actuali nō habituali. S.

Angelus potest per oppositionem necessitatis cognoscere per noticias terminosū si sunt p̄ se note: aut per discursum si non sunt per se note.

De cognitione angelorum quā de facto habuerūt in principio sue constitutionis: et quā nunc habent post confirmationem bonorum. A.

Habere esse virtuale in causa quid est. ib. 3.

Quid cognouit angelus in principio creationis. A.

An aut cognitione sic accipit a rebus vel per reuelationē aut habitus infusus dubium est. ibidem.

Angeli ante confirmationem nō cognouerunt deum intuitiue nec abstractiue distincte. E.

Habuerunt tñ clariorē noticiā dei q̄ homo naturaliter ex suis naturalibus. E.

De cognitione angelorum post confirmationem. A. B.

Arguitur q̄ species sunt ponēde: et solamū multę experientie: auctores philosophi et cōmētatores declarant multipliciter. B. B. Et deinceps

Item experientia de albo viso per vitrum rubeti: de colore vitri oculorum: de baculo apparenti fracto in aqua et aere partim posito: apparentia rei in miri notū quantitate in propinquo q̄ in distant: de visio per medium densum et rarum: et similia multa et late soluntur. L. L. D. D. E. E. F. F. G. G.

Ad rationes in oppositum respondeat. ib. 3. 3.

Ad auctoritatem philosophi et cōmētatores. ib. ibidem.

Quomodo color sit mouere mediū et mediū sensū pulchre explicatur ad cōmūne perceptiuū. L. L.

An cognitio angelorum sit vespertina aut matutina dicenda. ib. ib.

Distinctio. iij. Questio vntica.

Utrum angeli boni et mali fuerunt in sua creatiōe bono glorie et gratie et nature perfecti.

Deus potuit angelos creare perfectos in natura gratia et gloria. A.

Beatitudo dupliciter accipitur. Vno modo includit visionē fructiōis et retentionē. Alio modo p̄tatiue: vt dicit oēs defectus pene et culpe exclusionem. A.

Nulli angelorum in principio creationis fuerunt perfecte beati primo modo. B.

Omnes angeli fuerunt in beatitudine creati secūdo modo p̄tatiue. B.

Utrum omnes angeli sunt i gratia creati. De hoc recitantur due opinionēs contrarie ambe probabiles: neutra certa. L. D. E.

Triplex acceptio gratie p̄ omni modo nature sup addito pro dono libero arbitrio addito vt virtutes: vel pro gratia gratumfaciente. E.

Soluntur rationes hinc inde p̄ ambas opiniones. F.

Qua congruentia gratia comparatur semini: et quā liberum arbitrium. G.

Utrum angeli mali in primo instanti creatiōis poterant esse miseri. ib.

De duplici miseria culpe et pene. ib.

Et q̄ vtroq̄ modo potuit simpliciter loquēdo esse miser. ibidem.

Utrum angeli boni fuerunt sue beatitudinis presciti: et qualis fuit certitudo in angelis bonis. 3.

De multiplicitate certitudinis ex parte intellectus et affectus. 3.

Angeli mali poterāt esse presciti sui casus: et an de facto fuerunt presciti. ib.

Distinctio. v. Questio vntica.

Utrum angelus meruit suam beatitudinem in instanti creatiōis vel in mora temporis posterioris.

An angeli meruerunt suā beatitudinem. B.

Angelus potest meruit et post beatitudinē accipit. B.

Duerse opi. quando angelus meruit. L. D. et c.

De mora angelorum in naturalibus merito et p̄tationis. B. E.

Et in nunc p̄tationis et instanti mortis nullus potest demereri. E.

Angeli meriti duratiōe p̄cessit p̄mium. E.

Mora meriti in oibus angelis fuit equalis. E.

Angeli creati sūt vntiformes et nullus culpa. E. ib.

Probabile est quēlibet angelum aliquando fuisse in gratia. E.

Si boni meruerūt et mali angeli demeruerūt. F.

Utrum angelus potuit mereri in instanti. G.

Utrum morte meriti vel demeriti angelorum fuerunt instantaneę vel indistinctibiles. ib.

Distinctio. vi. Questio vntica.

Utrum p̄imum peccatum angeli p̄tinentis ad sua peribiam fuerit simpliciter irremediabile.

Duplex est actus volitarius velle et nolle: et duplex velle: amicitie et concupiscentie.

Primum actus voluntatis ordinatus est velle amicitie ordinatum: et primum inordinatum est velle amicitie inordinatum: et si primum actus inordinatus est etiam sequentes ordinati sunt. **A.**

Duplex est affectio iusti et commodi. **B.**
De triplici iusticia gratuita: moralis et innata. **B.**
Voluntas quae libera habens in sua potestate actus suos quantum ad substantiam et intentionem tenetur se refrinare secundum regulam iusticie. **B.**

Primum actus inordinatus primi angelus fuit amor amicitie sui. **A.**

Primum actus inordinatus concupiscentie fuit velle beatitudinis. **D.**

De diversis inclinationibus appetituum. **D.**
Appetitus beatitudinis potest tripliciter esse inordinatus. **D.**

Primum peccatum luciferi reducitur ad superbiam. **E.**
De quarto respectibus superbie et earum distinctionibus: quae superbia dupliciter accipitur. **E.**

Primum peccatum amoris concupiscentie primi angeli reducitur ad luxuriam. **F.**

Unde tripliciter peccata secuta sunt primos inordinatos amoris amicitie et concupiscentie. **F.**

Utrum diabolus odierit deum: vel utrum in se vel in ordine ad effectum: et an deus aliquid non possit odire. **G.**

Peccatum dupliciter dicitur irremissibile: de potentia absoluta et inordinata. **G.**

Peccatum primum angeli non fuit irremissibile quantum ad finem: sed eius peccata continuata ad terminum vite facta sunt irremediabilia secundum potentiam ordinatam dei. **G.**

Non semper voluntas conformans se inclinationi naturali est recta: sed frequenter distorta moraliter: sed conformans se legi naturali semper est recta. **H.**

Angeli boni affectione commodi volentes beatitudine non peccaverunt: quia illa affectio regulata fuerat affectione iusticie. **H.**

Luxuria dupliciter accipitur. **F.** In quantum ad substantiam. **H.**
Envidia dupliciter accipitur. **F.**

Distinctio vitiorum capitalium per numerum septenarium non videtur sufficiens. **F.**

Luxur dicuntur vitia capitalia. **H.**
Presumptio quid est. **I.**

Amibito quid est. **I.**
Contingit loqui de peccato quantum ad eius inchoationem/ consummationem et confirmationem. **I.**

Appetitus beatitudinis est appetitus naturalis quomodo et ad quem sensum conceditur. **K.**

An ois volens vel credens ante cedens velit aut crederet consequens. **D.**

Quomodo intelligendum est quod sicut principium in speculabilibus/ ita finis in operabilibus. **K.**

Utrum angelus potuit appetere equalitatem dei. **L.** **A.** **D.**

Facilitas dei potest concupisci/ sed sit impossibilis: et hoc voluntate concupiscentie non efficaci vel imperativa. **M.**

Electio dupliciter accipitur secundum duplex velle concupiscentie et imperativum. **N.**

Idem quomodo electio non est impossibile. **N.**

Obiectivum voluntatis est ens sine appetitum in ordine ad se vel ad aliud. **N.**

An angelum esse equalem deo sit aliquid. **D.**

An impossibile concupiscentiae sub obiecto voluntatis. **D.**

Aliquis potest velle se non esse ascendente efficaciter. **D.**

Aliquis potest velle ascendere: nolle prorsus: sicut et credere

aliquid et non prorsus: sicut ignotat vel non aduertit ipsum esse se quens: secus si aduertit ipsum esse consequens. **D.**

Quale fuerit peccatum iteriorum angelorum a lucifero. **D.**

De potentia dei absoluta nullum peccatum est irremissibile secus secundum ordinatum. **J.**

Angelus apostata pluribus peccatis peccavit. **J.**

Quandiu angelus fuit in via peccata sua fuerunt remissibilia. **J.**

Distinctio vitiorum. **I.**

Utrum obstinatio diaboli malo stare possit cum li. ar. **D.**

Diverse opiniones de causa et effectu obstinationis diaboli. **A.** **B.**

De quadruplici bonitate naturali ex genere moralis et meritoria. **A.**

Item distinctio. **A.**

De quadruplici malicia orta. **B.** **L.**

Angelus dicitur necessario est in aliquo actu voluntatis. **D.**

Aliquis actus voluntatis in angelo malo non est in eius potestate: sed inmediate a deo. **D.**

Aliquis actus repugnans obiecto est in angelo bono. **E.**

Est quod ralem actum in illa creatura potest impedire ibidem. **E.**

Stante actu beatitudinis in voluntate non potest ipsa voluntas in peccati actum. **E.**

Angelus bonus est impeccabilis divina voluntate non sua propria natura. **E.**

Angelus malus non potest in actu bonum moraliter vel meritorie. **F.**

Angelus malus non potest carere actu malo qui immediate productur a deo: et quod deus causat odium sui involuntate diaboli secundum optatum. **G.** **H.**

Atamen propter hoc deus non est auctor mali neque peccator. **H.**

Angelus in malo obstinatus potest in actum boni ex genere. **J.**

De triplici libertate/ a coactione/ a servitute/ a necessitate. **K.**

A servitute culpe et pene angelus boni fuit liber. **L.**

Oppositum est de damnatione ibidem. **L.**

Et boni quod mali angeli sunt liberi a coactione. **L.**

Obstinatio et confirmatio tollit libertatem necessitatis in angelis. **M.**

Librum arbitrium per confirmationem elevatur: per obstinationem deprimatur. **M.**

Utrum aliquis locus sit demonibus disconueniens et penalis. **N.** **D.**

An demones volentes temptare hominem inde gaudeant et letentur. **D.**

Quomodo se habent per voluntatem ad loca quibus detinentur demones. **D.**

Non omne volitum concupiscentiae generat delectationem. **D.**

Utrum aliquis locus est disconueniens demoni. **D.**

Distinctio vitiorum. **I.**

Utrum angeli naturaliter incorporei possint assumere corpus: et in eis exercere vite opera.

Exponitur quaestio ritus antiquae opti. tangit de quaestione. **A.**

Angeli naturaliter sunt incorporei: et solentur a coactionibus oppositis. **B.**

Quid sit spiritum assumere corpus: et declarantur membra notificationis. **L.**

Omnes diuine apparitiones facte sunt per angelos in persona dei loquentes. **L.**

in distinctiones eius XLIII

Inferior loquendo superior eum non illuminat: et que differentia inter illuminare et loqui. **15.**

Angeli superiores possunt inferiores illuminare et illuminando loqui eisdem. **16.**

Utrum angelus videns cogitationes alterius videat etiam obiecta: ad quod ponuntur oppositiones. **17.**

Angelus videns intuitu cognitionis alterius non videt intuitu obiectum. **18.**

Angelus videns cognitionem vniuersalem potest videre intuitu obiectum si fuerit conceptus vniuersalis habens tamen esse obiectum in intellectu. **19.**

Angelus videns cognitionem singularem alterius potest cognoscere eius obiectum abstractiue/ confuse vel distincte/ singulariter/ rememoratiue vel per discursum. **20.**

Quam cognitionem vniuersalem angelus in alto causare potest late explicat per plures distinctiones. **21.**

Non est in potestate angeli locuti et non alteri eque approximato: potest tamen virtute diuina concurrere respectu vniuersi et non alterius. **22.**

Que differentia inter audire et videre mentaliter. **23.**

Angeli inferiores aliquid ignorant quod nouerunt superiores. **24.**

Quomodo videns verbum videt omnia. **25.**

Utrum omnes angeli boni nouerint mysterium incarnationis adhuc futurum. **26.**

An demones nouerint Iesum in carne predicantem fuisse filium dei. **27.**

Distinctio. x. Questio vniuersalis.

Utrum omnes spiritus intellectuales a solo deo mittantur ad homines viatores. **1.**

Angelus mittit spiritum in ministerium aliquid superiorum auctoritate circa alium exercere. **2.**

Et potest fieri cum locali motu angeli vel non. **3.** Vide Angelus mittit ad viatores: quod ostendit auctoritate scripture et congruentia. **4.**

Omnes angeli mittunt ad intra vel ad extra. **5.**

An angeli mittant ad homines viatores. **6.**

An omnes angeli boni mittant. **7.**

An angeli mali mittant a deo. **8.**

An solus deus an etiam angelus mittat angelis. **9.**

An angelus dicat minister angeli: cum ab eo mittitur. **10.**

Sabiel missus ad virginem fuit de superioribus hierarchia. **11.**

Angeli mali etiam a deo mittuntur: licet in tali missione alia sit intentio de alia diaboli. ut patet in Job. **12.**

Ubius malorum quid est. **13.**

Per auctoritatem a solo deo angeli mittuntur: tam ministerialiter vniuersi angelus quandoque mittitur ab alio angelo. **14.**

Distinctio. xi. Questio vniuersalis.

Utrum cuiuslibet homini deputat bonus angelus a naturis sue principio versus ad vite terminum sue custodie assignatus. **1.**

Uomo indiget custodia angelica/ licet habeat liberum arbitrium vt violentari non possit: quia mobilis est et ad malum pronus. **2.**

Ad custodiam hominis angelus malus deputat a principio naturis: ad quod adducunt congruitates et parte dei. **3.**

Et parte hominis. **4.**

Per custodiam hominis non minus dignitas angeli. **5.**

Et quare hoc. **6.** Ibidem.

Non cessat angelica custodia quod non est in via. **7.**

Effectus angelice custodie est respectu boni promouendi et mali prohibendi corporis et anime: et ideo non debet esse obstinatissimo/ nec nondum genito infanti: sed nec antichristo. **8.**

Solutus auctoritates que videtur sonare in oppositum. **9.**

De. xij. effectibus angelice custodie. **10.**

De. vij. effectibus in angelis. **11.**

Anime extra corpus non deputat custodia/ nec emibon inanimata in rem specialis. **12.**

Ad que sensum dicat angelus quandoque ab homine ducere et cum derelinquere. **13.**

Christus habuit angelos ministros non custodes: et quomodo differunt custodia angelica: et ministerium angelicum in connotato terminis. **14.**

Angelus confortans christum in agonia non custodit eum: et quomodo confortatio esse possit sine custodia: et quomodo confortatio duplex/ potestatiue et ministerialiter. **15.**

Licet christus passus esse angelum tentatorem: non tamen habuit custodem. **16.**

Angeli per custodiam merentur augmentationem gaudij non essentialis sed accidentalis/ interius: exteriorius. **17.**

Gaudium secundum intensiorem et secundum extensioem quod est. **18.**

Gaudium essentialis et accidentale in beatitudine quid est. **19.**

Et damnatione custoditi non trisunt custodiens angelus. **20.**

Non solum culis et homini sed etiam cuiuslibet pro uincite deputatur specialis angelus ad custodiam. **21.**

Angelus bonus resistit angelo bono in custodie officio: quomodo sine pacis perturbatio sit talis resistentia. **22.**

Distinctio. xij. Questio prima.

Utrum materia prima sit entitas positua a forma realiter distincta: recitantur opt. contrarie. **1.**

Haec nomina actus et potentia multipliciter equi uocantur: sic ens in actu: ens in potentia. **2.**

Ille aliquid est compositum substantiale: et quare hoc aliquid dicitur compositum. **3.**

Que solent attribui materie secundum philosophum. **4.**

Materia prima est entitas positua a forma substantiali et accidentaliter distincta. **5.**

Quomodo materia est ens in actu et etiam in potentia. **6.**

Materia prima est terminus creationis. **7.**

Quomodo distinguitur generatio ab alteratione. **8.**

Quomodo intelligendum quod materia nec est quid nec quale nec quantum. **9.**

Quomodo materia potest stare nuda ab omni forma accidentali et essentialiter solentur rationes sancti Thomae. **10.**

Utrum materia in principio creationis ante omnem diem fuerit nuda. **11.**

Si materia separaretur ab omni forma ubi esset: aut in loco: vel extra locum. **12.**

Questio. iij.

Utrum celum habeat materiam eiusdem rationis cum materia elementorum et mixtorum. **1.**

De intellectu textus Genesim: et triplici operatione creationis/ distinctionis/ orationis ubi descripta

Inuentarium libri secodi sententiarum

et quibus diebus singula describuntur. **A.**
Materia accipit hic pro altera parte compositi sub
stantialis. **A.**

Recitantur opiniones: etrum in celo sit materia
cum suis sensibus. **B.**

Similiter de hoc posito quod celum habeat materia
an sit eiusdem rationis cum materia inferiorum: reci
tantur opiniones: et hinc inde soluntur rationes. ibi
dem. **B. C. D. E.**

Quid est materiam appetere formam. **F.**
Unde incorruptibilitas celi si habeat materiam
eiusdem rationis que appetit aliam formam. **F.**

Corruptibilitas unde provenit rei aliquid. **F.**
Similiter que celum est incorruptibile: et que mate
ria celi appetit aliam formam. **F.**

Quomodo conceditur quod materia elementorum
habet privationem annexam. **F.**

Materia indifferenter omnem formam appetit
non plus perfectam quam imperfectam. **F.**

Res per quod differunt: an per aliquid extrinse
cum. **B.**

Operatio que est a forma arguit esse speciem: sed
non dat speciem. **B.**

Corruptio rerum non est ex tali appetitu materie
sed ex contrario. **F.**

An illa de rigore verborum vera sit: materia ha
bet privationem annexam. **F.**

Non omnis diversitas speciuca est a forma: sed
aliqua a materia. **B.**

Quomodo materia est prope nihil cum acciden
tia sunt imperfectiora. **B.**

Comparantur opiniones de eo an celum habeat
materiam: et an eiusdem rationis: que magis natura
lis que magis theologica. **B.**

Materia informis creata est ante omnem diem
ordine nature non temporis. **B.**

An fuerit aliqua moxa inter creationem materie
et productionem lucis prima die ponitur duplex opi
nio. **B.**

De celo empireo quando fuerit creatum: et an si
gnificatum per celum cum dicitur. In principio cre
avit deus celum et terram. **L.**

Distinctio. xliij. Questio unica.
Utrum lux a nocte primam distinguens diem
causet lumen tantum distinctam a se qualitates.

Quid importat nomen lux principaliter. quid trans
sumptive. **A.**

De quidditate lucis recitantur tres opiniones. **B.**
Lira modum distinctionis diei a nocte recitan
tur opiniones grecorum et latinorum. **L.**

Lux prima die creata suo motu circulari distin
xit diem et noctem. **E.**

Lux corporalis non est substantia. **E.**
Lux est qualitas accidentalis inherens lumino
so. **E.**

Lumen est qualitas eiusdem nominis cum luce
secundum negantes species sensibiles in medio. **F.**

Sed secundum alios ponentes species est species lucis
Ibidem.

Dupliciter potest intelligi lucem prima die crea
tam circulariter moveri. **B.**

Lux et lumen quomodo differunt in connota
to. **B.**

Lux creata fuit in oriente: et non fecit primo mane/
sed primo vespere.

Lux solis est accidens solis inseparabile per natu
ram: sed separabile per deum. **J.**

Sol illuminando aerem bene de puratur et produ
cit in eo lucem remissam que non videtur propter eius
remissionem ac aeris raritatem terminat indevisum
condensato aere in nubem. **K.**

Distinctio. xliij. Questio unica.
Utrum aque superiores per firmamentum ab in
ferioribus diuisae: die secunda sint de celesti vel ele
mentari materia.

Recitantur diuersae opiniones de aquis que super
celos sunt: an sint aque elementares. Concluditur quod
sint celum crystallinum siue primum mobile sic dicitur
aqueum propter convenientiam cum aqua indyphane
itate. **A. B.**

Nomen aqua in textu Gen. equiuocatur secundum tripl
cem acceptionem. **B.**

Super firmamentum ponitur aliud celum mo
bile et motu proprio mouetur firmamenti. **L.**

Celum tripliciter accipitur: proprie large et meta
physice. Et capiendum proprie capitur absolute vel
connotative. **E. F.**

De numero celorum multiplex positio. Una pon
it tres scilicet sphaerum: crystallinum et empireum:
et cur sic nominantur. **B.**

Alia positio quod sint decem celli scilicet septem planeta
rum: firmamentum: crystallinum et empireum. **B.**

Tertia positio ponit tres celos: aerem / sphae
rum / super sphaerum. **J.**

Quarta positio ponit septem: aerem / ethereum /
olimpeum / igneum / stellatum / crystallinum / emp
ireum. et secundum aliquos subdividuntur. **J.**

De celo empireo specialiter agitur: an sit ponend
um. **K.**

Utrum celi moueant a propria forma vel ab intel
ligentia: et ponitur duplex opinio probabilis. **L. M.**

Utrum celum empireum: influat in illa inferiora:
ra. **K.**

Celum empireum cur sic dicitur: et primum mo
bile aqueum: et quare dicitur locus beatorum. **K.**

Quomodo inanimata et irrationalia dicuntur de
um laudare et benedicere. **L.**

Quomodo intelligitur: nihil mouetur a se per se
et primo. **L.**

Quomodo sapiens dormiatur astris. **M.**

An astra possunt inclinare hominis voluntatem. **M.**

An celum habeat aliquam actionem in animam
sensitivam / intellectuam / voluntatem et cetera.

De ordinando intellectum aut voluntatem. **M.**

An astrologi possunt certe cognoscere tempesta
tes futuras. **M.**

An in inuolutione mundi celum quiescet violent
er vel naturaliter. **M. N.**

Lux et ad quid celum mouetur. **M.**

An intelligentia mouens celum moueat contra
gentes libere vel necessario. **N.**

Utrum celum mouetur naturaliter et an secundum natu
ram propriam vel communem. **M. N.**

Utrum deus immediate moueat primum mobile
vel mediante creatura. **N.**

Qualem actionem habeat celum in elementa mix
ta: animato bruta / homines et late explicatur. **P.**

Utrum celum per astra agat in haec inferiora. **P.**

Distinctio. xv. **Q**uestio vnica.

Utrū elementa ex quib⁹ constant animantium cor-
pora realiter maneant in eis substantialiter.

Recitant opt. Auct. & cōm. cū opt. opposita. A.
Ede mēta nō manent fm substantiam in mixtis: p-
batur multipliciter. B.

Ita simplex est forma mixti sicut elementi. L.
In mixto manēt q̄itates similes q̄itatib⁹ elemē-
torum fm speciem. L. Non fm gradum. D.

Mixta componunt ex elemētis virtualiter. D.
Et q̄modo elementa manent in mixto. J.

Ad quē sensum elemēta dicunt manere in mixtis:
& quomodo elemēta componunt ex mixtis. D.

Quando elementa concurrunt ad generationem
mixti nō p̄ducitur mixtum actione elementorum. D.

Quomodo differunt mixto & ḡnato simplex. E.
Eponitur distinctio mixtionis. E. D. L.

Que h̄nt corruptionē intrinsecā & q̄ extrinsecā. E.
Ineres ex combustionē ligni nō sunt terra: nec
aqua exp̄ta vel distillata est elementorum aqua. E.

Propter formam mixti nō ponitur forma compo-
sitatis. E.

Diuerse virtutes accidentales nō exigunt diuer-
sas naturas específicas. J.

Utrum aie sensitiue humorum p̄ducant de aliquo
vel de nihilo. D. q̄ nō transfundunt a generante: sed
educuntur de materie potentia. F.

Quare aues & volatilia dicuntur produci de aqua &
nō potius a terra vel aere. B.

Quomodo aia creata sunt p̄pter hominem tam p̄ sta-
tu innocentē q̄ p̄ statu hoīs lapsi: s̄ in multis differē-
ter: licet puniatur & vltimate p̄opter deum. Ila.

Quomodo & ad quē sensum dicuntur mixta p̄du-
ci: nunc ex hoc elemento: nunc ex alio. G.

Distinctio. xvj. **Q**uestio vnica.

Utrum sicut anima vegetatiua/ sensitua/ intellec-
tina in eodem homine: ita eisdem potentie in-
ter se & ab ipsa anima realiter sint distincte.

Recitantur opt. de pluralitate formarum. A.
Declaratur opinio eadem de distinctione anime
intellectiue/ sensitue: & forma copotentiaris: adducunt
rationes p̄ eadem. B.

P̄ferretur opt. de vnitāte forme substantialis. L.
In homine est tm̄ vna forma substantialis que est
intellectiua sensitua & vegetatiua: & forma dans esse
corporeum quod probatur auctozitatibus. L.

Solutio rationum de pluralitate formarum. D.
De accidentia materialia imediate liberet matie. D.

Corp⁹ c̄p̄siti in sepulchro fuit materia prima q̄-
lificata accidentaliter sine forma substantialitatis. E.

Reliquie sanctorū honorantur p̄pter materiam q̄
fuit eadem in sanctis nō p̄opter formam inexisten-
tem nunc que nūq̄ fuit pars sanctorum. D.

Ilo nō componit ex anima & corpore de sub-
stantia: sed ex corpore de quantitate. E.

Actus appetendi in sensu & volendi idē in volun-
tate nō cōtrariant etiā respectu eiusdem obiecti. F.

Act⁹ diuersorū appetitū q̄sio p̄fit dici p̄rari. E.
Sicut diuersi actus in intellectu: ita diuersē appeti-
tiones in appetitu simul esse possunt. E.

Respectu eiusdem obiecti potest haberi actus vn⁹
naturaliter & alius libere. E.

Sensationes inherēt toti composito. F.
Diuisibile p̄t inherere indiuisibili: dū illud idut-

sibile p̄ sui replicationē inheret diuisibili subiecto. F.
Apprehensio intellectiua quid est. F.

Utrum anima separata possit sentire. F.
Potentie sensitiue eiusdem forme nō distinguuntur
nisi includant organum: tunc distinguuntur ra-
tione organī. J.

Quomodo actus & potentia diuidunt omne gen⁹
seu pertinent ad idem genus. Ii.

Principium imediarum nō est semper in actu. Ii.
Quo eadē res p̄t esse in diuersis p̄dicamentis. Ii.

Eponitur illud Dion. Spiritus diuiditur in sub-
stantiam/virtutem & operationem. Ii.

Recitat optio q̄ potentie intellectiue distinguuntur
ab anima intellectiua cū auctozitatib⁹ rōnib⁹. L.

Recitant opt. oppositē & eligunt vna q̄ nullo mo-
do distinguatur anima intellectiua & eius potētis. B.

De eiusdem rei impositiōne noīa nō synonima p̄-
pter cōnotationē diuersarū rerum. De q̄ illa noīa in-
tellectus volumas significat idem omnibus modis
subfractiue: sed diuersa formaliter. B.

Homē potētia in ḡnē & specie dupl̄ accipit. B.
Potentie accipiendi vlt̄ supponit p̄o aggregato
ex principio & actu distinguūt iter se & ab aia. B. A.

Accipiendi autē vlt̄ supponunt p̄o principio non
p̄o actu: sic neq̄ ab anima nec inter se distinguuntur:
quod probatur auctozitate & ratione: sed neq̄ distin-
guuntur ratione. A.

Eponuntur auctozitates in contrariū adducte. B.
Et respondetur ad rationes. B.

Distincte operationes nō requirunt distincta prin-
cipia semper. B.

Male allegatur: potentie distinguunt p̄ actus. B.
Quando ex distinctione actuum arguit distinctio
potentiarum & quando non pulchre ostendit. B. B.

Consequētia permutata quando valet. B.
De nō quodlibet ex quolibet potest generari. B.
Potētia aie rōnalis nō distinguunt formaliter. A.

Quomodo homo dī intelligerep̄ intellectum. B.
Utrum cōcedendū sit q̄ intellect⁹ sit volitās: & q̄
aia intelligit p̄ voluntatem & vult p̄ intellectum. B.

De differentia intellectus agentis a possibili. B.
Demonstrari p̄t q̄ aia rōnalis est forma composita:
non autē q̄ sit immaterialis & incorruptibilis. A.

De aia intellectiua est tota in tota. E. E.
Quomodo idem p̄t moueri & quiescere & a seipso
distare: & q̄ distaret mouere accipitū dupl̄citer. E.

Utrum anima possit informare materias disconti-
nuas. E.

Utrum intellectus actiue se habeat respectu intel-
lectionis. E.

Distinctio. xvij.

De constitutione virtū quo ad corpus & animā & pa-
radiso habitacionis sue loco.

Questio.

Utrum anima rationalis sit ex traduce.
Duplex intellectus eius quid est esse ex traduce.
Recitantur opiniones: & errores q̄sio de origine ani-
me. B. L. D. E. F. G.

Aia rōnalis nō est producta de substantia dei: nec
producta ab intellectiua nec ex traduce. Ii.

Alia dicitur esse eiusdē generis dupl̄citer. D.
Ad productionem anime nō concurrūt aliqua vir-
tutes naturalis. Ii.

Non omne conueniens nature inferros conuenit
m̄ iij

Inuentarium libri scđi sententiarum

superiori. 3.

Uta generatiua non est frustra in homine: licet nō concurrat ad anime productionem. 3.

Anima a solo deo creatur et creando materie infunditur. 14.

Opinio Platonis q̄ anime simul create sunt in celis: eius reprobatio. 2.

Opinio manicheorum de eodem. 2.

Anime non simul sed successiue a deo producuntur cum corpore infunduntur. 14.

Quelto. 14.

Utrum paradysus sit corporalis loc⁹ a deo a principio plantatus.

Opiniones tres de paradiso/an sit locus corporalis/an spiritualis. 2.

Paradysus est locus corporalis aptus humane habitationi: tam pro statu nature integre q̄ lapsē. 13.

Paradysus est locus temperatus in inferiori parte aeris in oriente collocatus. 2.

Et q̄ paradysum non attingit diluuium. 2.

Paradysus locus est nobis occultus: sub qua zona celi collocatus. 13.

Quo homo in paradiso positus ut operaretur et custodiret illum verba operaretur et custodiret possunt referri ad deum vel hominem: multipliciter intelligit. 2.

Cur adam fuit productus extra paradysum: angelus in celo empro: eua in paradiso. 5.

Quomodo cum paradiso produci⁹ est homini locus extra paradysum: et ad quid absq̄ hoc q̄ alter superfluus. 15.

Distinctio. xviii.

De eue formatione ex ade coſa.

Quelto vnicā.

Utrum in coſa ade fuit ratio feminalis per quam de ea productus sit corpus Eue.

Quid intelligatur per feminalem rationem vbi recitantur opi. q̄ actus materie quem vocat inchoationem forme cum sua impugnatione. 2. 13.

Quo non sunt ponende inchoationes formati materie coeterne. 13.

Aliud est semen aliud ratio feminalis: et de vtroque late dicitur: et de processu qui fit in generatione et corruptione. 2.

Nec semen nec feminalis ratio fuit in coſa ade respectu formati corporis Eue. 13.

Abicunq̄ procedit ad formatum intrinsecā per formas medias ibi ponitur semen. 13.

Respectu elementis generandi non oportet ponere semen. 2.

Utrum in generatione corporis eue de coſa fuerit aliquid additū: ponitur opi. et concluditur q̄ vtrūq̄ fuit deo possibile: factum autem nobis dubium est et soluantur rationes hinc inde. 5. 13.

Distinctio. xix.

De conseruatione hominis per nutrimentum quantum ad indiuuium.

Quelto vnicā.

Utrum homo pro statu innocentie habuit corpus immortale.

De duplici intellectu questionis. 2.

De triplici causa mortis. 13.

Hominem esse mortalem dupliciter intelligitur: contradictorie subcontrarie. 2.

Homo pro statu innocentie non habuit corpus morale contradictorie. 13.

Homo pro statu innocentie habuit corpus potēs non mot⁹ non natura sed additio existenti in hoc loco paradisi. 2.

Si homo non peccasset: mortuus non fuisset. 2.

An omne agēs agēdo reperiatur et debilitet. 5. 15.

Quomodo lignum habuit potentiam perpetuam diuinitatis hominis. 5. 15.

Quomodo lignum vite potuit peccatorem a morte preseruare. 3.

De differentia inter immortalitatem status innocentie et felicitatis eterne. 3.

Distinctio. xx.

De hominis conseruatione per propagationē quo ad speciem.

Quelto vnicā.

Utrum tantum electi fuissent in statu innocentie geniti: et hi statim in gratia confirmari.

Quo ad numeralē identitatē sufficit et requiritur numeralis identitas materie et forme. 2.

An plurium agentium quolibet potest idem numero produci. 13.

Electio et predestinatio est eterna et immutabilis: et quis ordo electionis ad media ducentia ad finem s̄ s̄ cotum. 2. 5.

Si adam māsisset tantum omnes modo electi geniti fuissent. 13.

In statu innocentie null⁹ reprob⁹ fuisset genit⁹. 13.

De ordine vltimorum a deo s̄m opinionem Scoti. 2. 5.

Si status innocentie custodit⁹ fuisset multi electorum ex alijs parentibus fuissent editi. 13.

Opinio probabilis contra iam positā opinionem Scoti. 2.

Aliquid esse in iusticia confirmatum dupliciter intelligitur. 15.

Confirmatio qualis est in beatitudine/ non fuisset in statu innocentie. 15.

Fuisset tñ talis confirmatio qua non peccassent: licet peccare poruissent. 13.

De transſione originalis iusticie. 13.

Qui m̄c est vir potuit idem numero fuisse mulier et conuerso in statu innocentie. 3.

In statu innocentie fuisset multiplicatio hominum per seruum commixtionem sine ſeda delectatione: et partu sine dolore. 13.

Utrum cū partu fuisset corporis integritas. 13. 2.

Distinctio. xxi.

De hominis primi tentatione.

Quelto vnicā.

Utrum omne peccatum hominis oritur ex tentatione demonis.

Quid sit tentare: et eius descriptio late declaratur. 13.

Quo citat deus/diabol⁹/homo/caro/mūdus. 2. 13.

Quis finis tentationis. 13.

Aliqñ tentare accipitur solum in malo. 13.

Tentatio diuiditur in interiorē et exteriorē. 2.

Quo tentatio difficiliter vincitur. 2.

De causa duplici proprie oīta et occasionali. 13.

Non omne peccatū est a demone immediate: aut tanq̄

a causa proprie: sed omne peccatum est a demone mediatum vel immediate. §. 5.
Unde dicitur tentatio demonis: an ex invidia eius an ex superbia. §.

Invidia et superbia sunt pene inseparabiles. §.

Distinctio. xxv. Quesito. 4.
Utrum peccatum adest fuerit omnium peccatorum gravissimum.

Quale fuerit primum peccatum adest: an immoderatus amor uxoris. §.

Principale peccatum propter quod lapsus est homo fuit inobedientia que dicitur ex superbia: gula: auaricia. §.

Qua afluxu diabolus aggressus est primum hominem. §.

Breues descriptiones superbie: auaricie: gula: §.
Unde dicitur diabolo credidit unde inchoatum est peccatum mulieris et quo progressum. §. L.

De differentia peccati adest: eue. §.

Peccati grauitas et multis attenditur. §.
Peccatum adest non fuit simpliciter grauissimum: sed grauissimum et quadam circumstantia. §.

Peccati eue simpliciter fuit grauius peccato adest secus et circumstantia. §.

Utrum primum peccatum hominis potuit esse veniale: duplex opinio. §. §. §.

De differentia peccati mortalis et venialis. §.
Peccatum veniale non intulisset mortem: etiam si intulisset mortem non ideo fuisse mortale. §.

Peccatum veniale non repugnat rectitudini originali sicut nec gratia. §.

Rectitudo summa que est: quomodo et repugnat peccatum et quae. §.

Non omnis deordinatio in viribus superioribus est mortalis. §.

Si adam non peccasset peccatum eue genus humanum non damnasset. §.

Peccato veniali potest regula rectitudinis deseri absque contemptu. §.

licet proximum peccati adest fuit mortale: potuit tamen esse veniale. §.

De duplici genere peccati venialis: quorum altero primum peccatum non potuit esse veniale. §.

Quesito. 4.

Utrum peccatum adest per ignorantiam fuit excusabile de quadruplici distinctione ignorantie secundum oppositionem ad scientiam: obiectum: causam et secundum actum. §. §.

Et ibi de variis speciebus ignorantie.

Aliud est agere ex ignorantia et agere ignoranter. §.

Aliquid excusat a peccato in toto: aliquid in parte. §.

Quicquid minuit rationem voluntarii: minuit rationem peccati: eo quod omne peccatum est voluntarium quomodo verum est. §. §.

Quomodo ignorantia minuit rationem voluntarii in activoluntatis peccati. §.

Alia declaratio primum quomodo ignorantia intelligitur excusare a peccato. §.

Regula voluntatis est ratio non culpabilis. §.

Dupliciter ratio est culpabilis. §.

De triplici conceptu quauoluntas contemnit regulam suam: unde sumi potest peccati grauitas. §.

Ignorantia inuincibilis simpliciter excusat. §.

Ignorantia vincibilis peccati precedens actum

non excusat simpliciter: sed a tanto. §.

Ignorantia affectata precedens a grauat. §.
Ignorantia concomitans et subiequens nihil varietat circa peccatum. §.

Estus et furiosus: ignorantia quid faciat nam peccat licet ex culpa sua ignorantia illa incidit. §.

In primis parentibus non fuit error: vel ignorantia necessarium ad salutem ante peccatum. §.

Peccatum primum: parentum non potuit esse infirmitate aut legis ignorantia: sed ex electione. §.

Ignorantia culpam primum: parentum non excusabat. §.

Ignorantia diuiditur secundum oppositionem ad scientiam: et sic est ignorantia negatiua: prauitatis: scientia. §.

Ignorantia distinguitur in ordine ad obiectum. Quid est scientia turis facti. §.

Ignorantia distinguitur in ordine ad voluntatem. Quid est ignorantia affectata: crassa: inuincibilis. §.

Ignorantia distinguitur in ordine ad actum peccati: et sic est ignorantia precedens: concomitans: consequens. §.

Facere quod in se est quid est. §.

Item dist. xxvii. §. §.

Quomodo facientes quod in se est: deus non deserit in necessariis ad salutem sed illuminat. §.

Item dist. xxvii. §.

Ignorantia in intellectu: practico et speculatio quid est. §.

Utrum ignorantia legis euangelice excuset cum ad quem eius noticia non peruenit. §.

Quis malus ignorans quomodo intelligitur. §.

Utrum ignorantia plus excuset quam infirmitas. §.

Utrum ignorantia comissetur quodlibet peccati. §.

Distinctio. xxvii. Quesito vnicuique.

Utrum deus possit facere voluntatem rationalis creature impeccabilem per naturam.

De multiplici acceptione voluntatis secundum distinctionem appetitus. §.

Voluntas rationalis aliquando essentialiter includit libertatem aliquando non. §.

Conclusio duplex responsiua ad questionem secundum duplicem voluntatis acceptionem. §. §.

Cur deus optimus non produxit voluntatem per naturam impeccabilem: cui talis est melior peccabilis. §.

Quomodo optimi est optima producere: quando hoc habet veritatem. §.

Quali cognitione adam cognouit deum. §.

De quadruplici dei cognitione: quomodo differenter presens est deus in eisdem. §.

Id est si steterit in dei cognitione precessit et quomodo. §.

Profectus scientie dupliciter potest considerari. §.

Si hoc steterit quod precessit in rebus cognitione. §.

Distinctio. xxvii. Quesito vnicuique.

Utrum portio inferior: superior: sint potentie aliquid quomodo distince.

Et in sola ratione ponit portio superior et inferior. §.

De duplici acceptione portionis superioris. §.

Que pertinet ad positionem superioritatem: que ad inferioritatem. §. §.

De duplici intellectu questionis. §.

Ultraque portio superior et inferior complexitur motum: intelligentiam: et voluntatem. §.

Ratio imaginis proprie est in portione superior: con

Inuentarium libri scđi sententiarum

sequēter etiam in portione inferiori. **L.**
Responso ad q. per. n. conclusiones. **D.**
Quomodo differit portio inferior: Itē homo exterior: homo verus: de expositione terminorū. **¶**
Item quomodo differit homo interior: homo non uis portio superior. **ibidem.**
An peccatum mortale possit esse in portione inferiori absq. hoc q. sit in portione superior: et conuerso. **F.**
An ad dubium soluitur per distinctionem portionis superioris. **ibidem.**
In superioris portione potest esse peccatum: dum non est in inferiori. **F.**
Distinctio. xxv. **¶** **Q**uestio vnica.
An sit aliquid ratione et voluntate distinctum.
De multiplici libertate a coactione et a seruitute culpe aut miserie.
An determinatio siue immutabilitate: quomodo aliter loquuntur de libertate philosophi aliter theologo. **A. B. L.**
Potentia libera quid est et distinguitur contra potentiam naturalem: quid potentia naturalis. **B.**
Libertas triplex: a coactione et a culpa et a miserie. Et declarantur singula membra. **L.**
Libertas nature et gratie et glorie. **D.**
Libertatis arbitrii distinctiones multe. **D. E. F.**
Potestas seruandi rectitudinem quid est. **D.**
Rectitudo voluntatis in quo consistit. **D.**
An posse peccare sit pars libertatis. **E.**
Libertas arbitrii an sit equalis in omnibus. **B.**
Velle quid est. **H.**
Velle a esse et velle a non esse: an sint distinctio. **L.**
An sit aliquid sufficienter probari q. voluntas sit libera. **B.**
Libe. arbi. licet non sit sine ratione: est tamen essentialiter ipsa voluntas. **B.**
Arbitrii libertas non est due: sed vna potestas. **F.**
Voluntas: licet nomē libe. arbi. cōnotet intellectū. **G.**
Libertas arbitrii augeri nō potest nec minui quantum ad suā essentia: nec quantum ad coactionem. Secus quantum ad actuum productorum intensiōem. Secus etiā de libertate a seruitute. **B.**
An sit voluntas possit cogi a deo: de multiplici intellectu huius dubij.
Quid interest inter voluntatē induci et voluntatem mutari: voluntatē cogi. Item dist. xxviii. **F.**
Voluntas quo ad actus imperatos cogi potest: et quo ad elictos potest induci. **F.**
Voluntas potest a deo cogi ne velit: similiter vult ut sit: non autem ut inuente velit. **H.**
Quid sit respectu eiusdem obiecti simul esse inuoluntate uolūtio et nolūtio per potentiam diuinam per quam contraria possunt simul stare. **L.**
Voluntatē esse liberam est notum p. experientia nec potest euidenter demonstrari. **B.**
An sit voluntas sit causa immediata productiua suorum actuum. Hinc sic: quo ad actus elictos. **A.**
An voluntas sit causa sufficiens suorum actuum. **A.**
In obiectum actiue concurrat cum voluntate ad productionē uolūtio. **A.**
Ibidem de cognitione obiecti an sit causa partialis uolūtio. **H.**
An semper notitia sit causa uolūtio. cum tamen

quodq. uolūtio precedat notitia. **D.**
An sit liberum scipsum reducti de potestate ad actum non autē naturale agēs. **H.**
Voluntas non est causa sufficiens suorum actuum. **A.**
Eadem causa naturalis potest esse causa effectus oppositorum nulla variatione facta in materia: et hoc causa partialis: non totalis. **D.**
Intēctio actus est citi non sequitur cognitionē sed uolūtate: que sicut actum ita eius intēctiōem habet in sua potestate. **D.**
Quid sit uoluntas uelit noscere incognitum sibi videtur q. uolūtio pcedat cognitionē. **D.**
Voluntas est causa contingens ad utrumlibet in instanti quo causat effectus. Licet in illo instanti quo causat non possit non causare in sensu cōposito: et quare sic. **P.**
Distinctio. xxvi. **¶** **Q**uestio vnica.
An sit operans et cooperans gratia distinguitur a charitate infusa.
De multiplici gratie gratie: late explicat. **A.**
De distinctione gratie gratis date et gratum facientis. **B.**
Item gratie create et increate. **A.**
Quid interest inter gratiā operantem et cooperantem puenientem et sequentem. **L.**
De duobus principalibus effectibus grē qui sunt gratificare naturā et ordinare operationē in finē. **L.**
De charitate quid sit. **D.**
Eadem proprietates et excellentie cōueniūt charitati et gratie: que sint ille proprietates. **D.**
Gratia est aliquid positum a deo in aia creatū: illud aut. offenditur: rōne offēdi non potest euidenter. **E.**
Gratia non est substantia: sed accidentalis forme anime infusa. **E.**
Gratia est habitus uirtuosus non acquisitus: sed a deo infusus. **E.**
Gratia a charitate realiter est indistincta. **F.**
Ubi grā subiectetur: in aie essentia uel potentia. **B.**
In eadē aia nō sunt diuersę grę gratificantes. **B.**
Eadem est gratia in infantibus et adultis. **B.**
Et si non eiusdem efficacie.
Eadem etiā ante incarnationem et post eius passionem eadem quoq. omnium sacramentorum. **B.**
Gloria est gratia consummata. **F.**
Distinctio. xxvii. **¶** **Q**uestio vnica.
An sit aia per actū elicitū a uoluntate et gratia qua informatur p. premium eternum de condigno mereat. Determinatio huius questionis procedit s. m. potestiam ordinatam. **A.**
Gratia ponit ppter reddere naturā et actū mediā te ea elicitū acceptos ad uitā eternā: et q. alio modo est ratio acceptandi naturam et actum elicitum. **A.**
Ad rationem meriti duo requiruntur: libera elictio: et ad premium acceptatio. **B.**
Distinctio actus meritorij. **B.** Item dist. xxviii. **D.**
Duplex est meritum: condigni et congrui. **E.**
In quo consistat iusticia meriti cōdigni. **L.**
Late et pulchre deducitur ibidem.
Quomodo deus semper premium ultra cōdigni. **L.**
Quid est meritum de congruo. **D.**
Anima gratia informata meretur premium beatitudinis de condigno: et reuoluntur rationes et auctoritates in contrarium sonantes. **L. F. B.**
Quomodo actus meritorius proportionalis est

premio beatifico: tñ obiectivo q̄ formalī pulchre ex-
plicatur. **¶**

Deus est deīto hominis ex sua libera voluntate/
non ex natura rei. **¶**

Animā non potest mereri primā in gratiā de con-
digno. **¶**

Et soluitur ibid em in s̄tātia de equo & milite. **¶**
Animā habens gratiā potest mereri gr̄e augmen-
tum de condigno. **¶**

Animā remouēdo obicē bono motu in deo ex li-
bero ar. elicito mereri pot̄ primā gratiā de congruo. **¶**

Quid sit facere quōd in se est quātum ad fidelem
et infidelem. **¶** Item dist. xxii. q. ii.

Signa & cōiecture inexistētis gr̄e que sunt. **¶**

An homo potest euidenter scire se facere quod in
se est. **¶**

Dispositio proxima ad infusionem gr̄e que est. **¶**

Homo non potest alteri mereri beatitudinem: nec
eius partem directe & ob essentialē. **¶**

Unus potest alteri mereri primā gratiā de con-
gruo non de condigno. **¶**

Unus potest alteri mereri augmentum gr̄e. **¶**

In actu meritorio consideratur substantia / actus/
intentio moralis rectitudo ex vna: & ratio meriti ex
altera: sic in gr̄a q̄ est habitus: & q̄ est deo compla-
cens diuine voluntatis: actus quo ad primum est prin-
cipaliter a voluntate quo ad secundum rōne scilicet
meriti est principalis a gr̄a. **¶**

Nullus in gr̄a existēs meretur reparationem post
lapsum: tūgitur tamen etiā probabilitas opinionis
contrarie. **¶**

Deus necessario dat gratiā facienti quod in se
est: necessitate immutabilitatis / non necessitate sim-
plicit̄ dicta. **¶**

Obex gr̄e sumitur dupliciter: scilicet pro mortali
quātum ad actum & quātum ad reatum. **¶**

Cognitio multiplex fidei euidēs & picturalis. **¶**

Aliquis potest scire sibi inesse gratiā coniectura-
liter non euidenter. **¶**

Distinctio. xxvii. **¶** Questio vnica.

In hac distinctione reprobat̄ heresis Pelagiana
cuius sententia tribus colligit̄ conclusionibus

Utrum hominis libe. arbi. possit sine gr̄a actu mo-
raliter bonum elicere / p̄ctā mortalia cauere & diuina
p̄cepta adimplere. **¶**

Tangitur erro: Pelagij. **¶**

Opinio Grego: de arim. **¶**

Opinio Tho: **¶**

Opinio sancti Bonauen. **¶**

Questiois diuisio. **¶**

De differentiā inter actū bonū moraliter: & bonum
meritorio & bonum in genere: & actum virtuosum si-
ue perfecte & virtuosum imperfecte. Item di. vii. **¶**

Non omnis defectus circūstātie facit actum non
bonum moraliter. **¶**

Et circūstātia finis ultimi non necessario requirit̄
ad actum moraliter bonum. **¶**

Quid est diligere aliquid propter se: vt finē vlti-
mum. **¶**

Non omne quod amatur propter se amatur tanq̄
finis vltimus. **¶**

Quid intelligi debet per naturalia pura seu homi-
nem in puris naturalibus. **¶**

Mortale peccatū non potest deleri nisi per gratiā

sed hoc non est per naturalē & immediatā oppositionem
peccati & gratie: sed ex ordinatione dei. **¶**

P̄ceptum impleri potest dupliciter: vel quo ad
substantiam actus: vel quātum ad intentionem p̄cti-
cientis. **¶**

Libe. arbi. sine gratiā ex naturalibus suis potest
elicere actum moraliter bonum. **¶**

Libe. arbi. potest etiam quodlibet nouum mortale
peccatum cauere. **¶**

Soluitur instantia q̄ nō potest caneri mortale de
omissione dilectionis finis ultimi sine gratiā. **¶**

Utrum sint peccata ad deum pro his que supplicat̄
potest ex naturalibus. **¶**

Deus multa operatur miraculose: que limites na-
ture non excedunt. **¶**

Voluntas que cogi non potest / multis modis po-
test ad volendum & nolendum inclinari. **¶**

Essentialitas contrariatur rationi. **¶**

De multiplicibus laqueis demonis / mundi / car-
nis. **¶**

De triplici hoīs miseria: scy fragilitate in discernē
do resistendo operando. **¶**

Quantum necessaria est homini diuina assistentia:
in his etiam que suis naturalibus possit. **¶**

In obis nostris agēdis inuocācus est deus. **¶**

Unde oritur difficultas voluntatis libere in acti-
bus interioribus elicitis. **¶**

Voluntas non difficultatur quātum ad libere elicē-
dum: sed quātum ad prompte & delectabiliter elicē-
dum & expedire. **¶**

Distinctio. xxix. **¶** Questio vnica.

Summat̄ sententia huius distinctionis per al-
quot conclusiones textuales. **¶**

Utrum in statu nature integre homo habuit gratiā
qua eque efficaciter sicut post lapsum mereri potuit.

Sine gratiā gratumfacientem: nec homo nec an-
gelus acceptatur ad vitam eternam. **¶**

Allegantur cōgruitates quattuor: cur homo sine
gratiā mereri non potest. **¶**

Efficacia meriti ex tribus colligit̄: ex difficulta-
te operis: ex promptitudine voluntatis: & ex magni-
tudine charitatis. **¶**

Primus homo habuit gratiā gratumfacientem
ante lapsum. **¶**

Gratia et virtus post lapsum efficaciores sunt ad
meritum q̄ ante ratione difficultatis nō promptitu-
dinis: sed ratione magnitudinis gratie variatur res-
ponsio. **¶**

Homo in statu innocētie non fuisset acceptus deo
ad vitam eternam cuius ponitur ratio congruitatis
tibi de duplici acceptioe. **¶**

Cur deus dedit gratiā a deo: quem sciebat statim
casurum. **¶**

Deus largiendo gratiā non attendit futura: sed
suscipientis presentem dispositionem. **¶**

Quas virtutes non habuit in statu innocētie q̄
in statu nature. **¶**

Distinctio. xxx. **¶** Questio vnica.

Summat̄ hec distinctio summariē tribus conclusio-
nibus i quibus agit de peccato quo ad ei' q̄ dicitur.

Utrum iusticia originalis in primo parēte fuit bo-
num supernaturalē.

Quem effectum habuisset iusticia originalis. **¶**

Inuentarium libri scđi sententiarum

Unde rebello virtum inferiorum ad superiores.

De rebello est naturalis. **23.**
Naturale est vnicuique appetitui ferri in suū obiectum. **23. c.**

Similiter est naturale voluntati condelectari virtus inferioribus. **23. c.**

Ad salutem ad tranquillitatem poterant in primo parente necesse fuit ponere in eo bonum superadditum: non naturale sed supernaturale: tale fuit iusticia originalis. **23. d.**

Iusticia originalis est qualitas infusa de secunda specie qualitates. **23.**

Quomodo se habet iusticia originalis ad gratiam. **23.**
Iusticia hominum dignior et perfectior. **23.**

Utrum iusticia originalis abstulerit omnem rebellionem inferiorum potentiarum. **23.**

Quomodo voluntas in statu innocente fuerit recta sine originali iusticia. **23.**

Originalis peccatum quid est. **23.**

De rectitudine naturalis voluntatis est eius naturalis libertas cum qua stat rebello potentiarum. **23.**

Distinctio. xxx. Questio. ij.

Utrum peccati originale sit aliquod positum in anima vel in carne.

Reccatur opinio magistris: quod per peccati primi hominis causata est iusticia moribida in carne: sex nominibus eius. De quo inclinat animam ad condelectationem carni: que sine aliquo non intenditur nec remittitur in essentia: secus in effectu.

Et quod in coitu ex feruore libidinis efficitur caro feminata: a qua ipsa anima in etus infusione maculatur.

Sed illa carnis macula non est culpa: sed culpe causa. Et consequenter ponende sunt due iusticiae morbi de vna in anima/ alia in carne.

Prima effectus peccati pena est et causa peccati: non tamen peccatum. Secunda est peccatum. **23.**

Optimo anselmi: quod peccati originale est privatio et nihil positum.

Et quomodo contrahitur debitum originalis iusticie in filiis ade: unde. Et quod iusticia dupliciter potest esse debita ponitur exemplum familiare. **23.**

Opinio Alexandri Thomae Bonauenture ponit duo in originali. Materiale scilicet fomitem. Et formale privationem iusticie debite. **23.**

Quomodo terra opinio concordat patres: et quod est maior discrepatia in terminis seu notis in re. **23.**
Peccati originale quantum ad formale potest esse sine fomite: licet de facto non ita. **23.**

Peccatum originale est concupiscentia/ est predicatio materialis.

Peccati originale est macula seu difformitas ex origine primorum parentum contracta. Et si predicatio formalis.

Omnis propagatio concupiscenter trahit originale peccatum. **23.**

De si aliquis homo produceret miraculose: non contraheret originale peccati. ibidem.

Deus potest aliquem propagatum concupiscenter trahere ab originali. **23.**

Peccatum originale non est tantum pena: sed etiam culpa. **23.**

Peccatum originale quo ad formale dicit privationem iusticie debite. **23.**

Peccati originale non est sine fomite de facto. **23.**
Uelbet opinio suppositarum est probabilis: sed Anselmi facit. **23.**

Qualitas materialis in carne potest agere in animam. **23.**

Qualis qualitas sit fomites in carne: an prima vel secunda.

Et unde sit in primis parietibus causata: secundum diuersas opiniones. **23.**

Unde causatur illa qualitas in anima. **23.**

Utrum fomites sit augmentabilis et diminutibilis. opiniones diuersae. **23.**

Distinctio. xxxi. Questio vnica.

In hac distinctione determinat de peccato quantum ad actum interiore: et de summa sententia textus tribus conclusionibus.

Utrum peccatum originale in anima prole lege propagationis gentis contrahatur ab anima vel a carne.

Repetitur ex priori questione de fomites: carentia originalis iusticie: que sunt in originali.

Unde contrahitur fomites et vnde carentia originalis iusticie et c.

Unde contrahitur debitum habendi iusticiam originale per totam questionem.

Distinctio. xxxii. Questio vnica.

Utrum per sacramentum baptismatis tollat reatus culpe originalis.

Peccatum de potentia dei ordinata non tollitur: nisi id quod prius in se vel suo equalenti restituitur. **23.**

Peccatum originale remittitur in baptisinate. **23.**

In hac remissione originalis debitum habendi iusticiam originale commutatur in debitum habendi gratiam. **23.**

Peccatum originale potest remitti sine gratie infusione: non tamen sic vt non sit peccatum. **23.**

Reccatur etiam opinio huic dicto opposita: aliter remittitur originale/ aliter peccatum actuale: quod id manente etus materiali: scilicet fomite: istud non manent actu/ praesertim interiore. **23.**

Quomodo sicte accedenti ad baptismum dicit remitti peccatum: et quomodo sit in eo commutatio debiti. **23.**

Quomodo peccati originale contrahitur: et quomodo a parente in filios transfunditur. **23.**

Quomodo baptismus transfundat in posteriores peccatum originale quod remissum est in baptisinate. **23.**

Distinctio. xxxiii. Questio vnica.

Utrum sicut in prolem non transitur proximorum parentum peccata: ita transfuitur peccati pena in prole est leuissima.

Peccatum tripliciter intelligitur transire in prolem scilicet punitione/ imitatione/ transfusione. **23.**

Peccata proximorum parentum transiunt in prolem quandoque imitatione/ quandoque etiam punitione/ nunquam transfusione. **23. c.**

De materia questio. xlii. op. recitatur: scilicet de pena paruulorum in originali defunctorum. Ac deinde tres de eorum cognitione et interno dolore. **23. c. 2.**

Dammari pro solo originali non habebunt penam sensus: nec penam vermis nec tristitiam. **23.**

Et quod pena salui est privatio beatitudinis et detentio

ceralis. **l**h.

In vna prole est tantum vnum peccatum originale licet adam pluribus peccatis peccauerit. **l**h.
Originale non est matris in vno sed in alio. **l**h.
Exponitur autem. **l**h. que dicit pueros supplicis ignem pati. **l**h.

licet corpora paruulorum non habeant voces gloriose non sunt corruptibilia nec etiam passibilia. **l**h.

Et quod neque esturum neque fixum: nec ab igne infernali leduntur. **l**h. **l**h.

Paruuli habent cognitionem beatitudinis in vniuersali et particulari qua priuati sunt: et sequas de hoc dolo vel tristitia. **l**h.

Distinctio. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h.

Utrum malum quod non est ab aliquo efficiente sit a bono tanquam a causa deficiente.

Excitatur heresis manichaeorum de duabus aibus et duobus eorum principibus: bonorum scilicet et malorum cum efficaci reprobatione. **l**h.

Duplex est malum: penae et culpe: primum a deo. malum culpe duplex. **l**h.

Malum culpe peccati malicia hominum aliqui capiuntur concretive: aliquando abstractiue. **l**h.

Res quandoque denotantur ab aliquo positivo: aliter quando a rei carentia.

Et de abstractis illorum denotantur. **l**h.

De veritate propositionum affirmatarum in quibus ponitur abstractum priuatiuum. **l**h.

Malum concretive est a causa positiva efficiente: et a causa bona. **l**h.

Malum purum abstractiue: quia nihil est non habet causam. **l**h.

Malum concretive habet causam deficientem in propria quantum ad formale. **l**h.

Utrum malum sit a bono: secundum vel praeter intentionem. **l**h.

Utrum malum sit in bono sibi opposito. **l**h.

Utrum sit in bono: ut habitusve priuatiui. **l**h.

Distinctio. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h.

Utrum peccatum ab Augustino et Ambrosio difinitum sufficienter / sit entitas positiva: vel tamen boni priuatiui formaliter.

Quid peccatum de eius diffinitionibus. **l**h. **l**h. **l**h.

Lex dei quid imperat. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h.

Lex deum ad rectam rationem. **l**h.

Quomodo se habet lex eterna ad rectam rationem. **l**h.

Lex indicatiua est que tantum indicat quid bonum aut malum. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h.

Lex est imperatiua que precipit vel prohibet formaliter et expresse / declarantur media. **l**h.

Peccatum formaliter non est entitas positiva: sed formaliter est priuatiui: ut est dicitur acrum signaturum. **l**h.

Peccatum non est corruptio boni in quo est: est voluntatis: nec gratie nec habitus acquisiti: nec aliquid inexistens voluntati: sed rectitudinis que esse debet actui. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h.

Quomodo peccatum se habet ad auersionem a deo et conuersionem ad bonum commutabile.

An agens contra sola legem naturalem siue iudicium rationis peccat. **l**h.

Peccatum bene diffinitum. **l**h.

Peccatum quomodo / ad quem sensum dicitur carentia rectitudinis. **l**h.

Utrum auersio a deo sit essentialis in peccato sed conuersio ad bonum commutabile. **l**h.

Quomodo / per quod peccata distinguuntur specie. **l**h.

Auersio a deo formalis distinetur vel priuatiue et virtualiter quid est. **l**h.

An in omni peccato sit auersio a deo. **l**h.

Unde attenditur grauitas in peccato: quomodo vulnerat naturam. **l**h.

Distinctio. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h.

Utrum omne peccatum / et omnis culpa sit aliquid peccati pena.

Pena dupliciter accipitur. **l**h.

Est affectio iusti et affectio commodi. **l**h.

Duplex est pena: positiva et priuatiua. **l**h.

Pena quomodo est culpe ordinariua. **l**h.

Omne peccatum est pena: nec esse potest dedecus culpe sine decore iusticie. **l**h.

Non omne peccatum est pena alterius peccati: sed omne peccatum posterius est pena prioris peccati: et causa posterioris si non fuerit vitium. **l**h.

Quomodo peccatum idem potest esse formaliter culpa et pena: que est ratio culpe: que pena. **l**h.

Quomodo peccatum posterius est pena prioris. **l**h.

Alia responsio. **l**h.

Quomodo peccatum primum est causa posterioris. **l**h.

Quomodo peccatum est pena cum id iustum sit: sicut iusta a deo. **l**h.

Quomodo peccatum quod est pena ordinat peccatum: cum omnis pena ordinat peccatum. **l**h.

Peccatum ordinat: pena deo ordinat quomodo sunt vere. **l**h.

Utrum omnis pena presupponat culpam: et quomodo quicquid patitur nostra peccata meruerunt. **l**h.

Distinctio. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h.

Utrum deus sit causa immediata efficiens actualis culpe: sed ad actum impotatam per peccatum subtractiue: fracturatur oportet quod deus non sit causa efficiens cuiuslibet entitatis positue. **l**h. **l**h. **l**h. **l**h.

Ad libertatem voluntatis non requiritur quod habeat actum suum in sua potestate simpliciter. **l**h.

Am voluntas diuina sed creata libera seipsum determinat ad agendum. **l**h.

Voluntas diuina nostram non determinat: licet sit certa. **l**h.

Voluntas diuina eternaliter determinata est contingenter determinata: et potest non determinari. **l**h.

Simul causat causa superiorum cum inferiorum. **l**h.

Nulla creatura est causa totalis sui effectus. **l**h.

Et quare esse causam totalis repugnat creature. **l**h.

Utrum deus sit causa immediata omnium effectuum positiuorum. **l**h.

Actus malus qui est materiale in peccato esse effectus a deo actus malus voluntatis est perfectior sui naturam quocumque accidentem materiali. **l**h.

Nulla modo concedendum est quod deus peccat per quod est peccator.

Sed de illa deus facit peccatum responsio varias. **l**h.

Impossibile est deum peccare. **l**h.

Signantur rationes ibidem.

Deus facit peccatum: dupliciter habet sensum. **l**h.

Quomodo differunt deus facit peccatum et peccatum facit. **l**h.

Quomodo deus actum peccati causat quomodo deo actore non

Inuentarium libri scđi sententiarum

fit homo deterior. **Ab.**

Nulli actui essentialiter annexa est malicia: et quæ quedam mor notata inuoluta sunt nequitia. **A.**
Distinctio. xxxviii. **Questio vnica.**

Utrum voluntatis finis et intentionis sit distinctio realis aut tantum rationis.

De multiplici acceptione voluntatis pro potentia actu vel obiecto. **A.**

Finis accipitur tripliciter. **L.**

Potentia dupliciter fertur in aliquid.

De differentia inter finem et causam finalem. **B.**

Et quæ sepe finis pro causa finali accipitur. **ibidem.**

De multiplici acceptione intentionis. **De quæ aliqua est vltus aliqua fructio. **L.****

Conclusiones de distinctione voluntatis/intentionis et finis. **D.**

Utrum intentio sit actus vnus potentie vel plurium. **L.**

Utrum intentio vnus sit actus vnus vel duo eiusdem potentie. **f.**

Quomodo intentio dicitur oculus et lumen cũ sit voluntatis actus. **is.**

Distinctio. xxxix. **Questio vnica.**

Utrum sinderis que rēnis scintilla dicitur sit intellectus vel affectus potentia.

Exponitur ritulus questionis. **A.**

In anima sunt tria: potentia / habitus et passio = nes. **B.**

Quid sit sinderis/recitatur opi. **B. L.**

Que attribuitur sinderis / que conscientie. **D.**

Distinctio sinderis: declarand. clausule. **D. L.**

Quis processus nosfer in operando. **D.**

Distinctio conscientie. **L.**

Sinderis non est actus / nec habitus voluntatis / nec intellectus: sed ipsa potētia intellectus nata assentire principiis practici naturaliter. **f.**

Conscientia quomodo dicitur aliquid faciendum vel omittendum. **3.**

Remurmurare malo et insigare ad bonum quid est. **is.**

Conscientia est actus vel habitus assensiuus. **is.**

Sinderis: an per peccatū possit impediri vel extinguī.

Conscientia quomodo et ad quid liget: tū recta tū erronea: error: vincibili aut inuincibili. **3. is.**

Distinctio. xl. **Questio vnica.**

Utrum ex sola intentione finis attenditur bonitas operis.

Quod est opus bonum morale: et quæ bonitas eius ex multis dependet. **A.**

Intentio dupliciter accipitur. **B.**

Ad bonitatem operis non sufficit bonitas intentio: quæ ad maliciam operis sufficit malicia intentionis. Verū si intentio includit media in finem ordinata: bonitas intentionis sufficit ad bonitatem operis. **L. D.**

Bonitas finis non excusat male eligentem. **L.**

Utrum quæritas bonitatis operis mensuretur secundum quantitatem bonitatis intentionis. **L.**

Utrum intentio bona sine opere sufficiat ad merendum vitam eternam. **f.**

Distinctio. xli. **Questio vnica.**

Utrum inter humanos actus aliquis indifferens sit dicendus.

Actus humanus quis sit. **A.**

Actus indifferens dupliciter accipitur. **A.**

Actus bonus intrinsece et extrinsece. **B.**

Utrum si aliquis ex sua culpa incidit impossibilitatem faciendi quod preceptum est fieri peccet. **B.**

An omne peccatum veniale sit voluntarium. **S.**

An sufficiat ad peccatū aliquid esse virtualiter solum cognitum. **S.**

Aliquis actus voluntatis est indifferens: ita quæ nec bonus nec malus. **L.**

Quis actus dicitur intrinsece vel extrinsece bonus. **B. D.**

An actus humanus a voluntate elicitus et a solo deo cooperatus sit adhuc actus virtuosus intrinsece. **f.**

Quomodo omnia facienda sunt ad gloriam dei. **L.**

Verbum octosolum quid est. **L.**

Et quomodo de omni verbo octosolum reddēda est ratio. **ibidem.**

De actibus relatis sic vel sic in finem vltimū quando sunt meritorij nota pulchre. **Ab.**

Quomodo tripliciter contingit actum non referri. **ibidem.**

Omnis actus imperatus potest esse indifferens. **D.**

Aliquis actus elicitus est intrinsece: nec necessarius tuosus. **L.**

Actus extrinsece virtuosus non potest esse virtuosus nisi per actū intrinsece virtuosum: et non sufficit si coexistantia recte rationis. **L.**

Circūstantie actus interioris sunt eius obiecta partialia. **f.**

Actus elicitus indifferens non potest fieri virtuosus aut vitiosus. **is.**

Utrum sit aliquis actus indifferens comparandum ad meritum vel demeritum. De hoc recitatur opinio. **is. 3. is. L. M.**

Utrum aliquis actus relatus ad vltimū finem sit indifferens. **A.**

Actus tripliciter refertur vel non refertur in finem actualiter/virtualiter et habitually. Quod nota et quæ hoc quis actus sit meritorius. **Ab.**

Utrum omne peccatum sit voluntarium. **A. D.**

Dupliciter peccatum dicitur omissionis: et an peccatum omissionis possit esse sine peccato commissio: nis: hoc est sine actu positio voluntatis recitatur duplex opinio: et approbatur pars affirmatiua: et quæ omne peccatum veniale est voluntarium: et singulum cauere potest: licet non omnia. **D. vsq. in finem questionis.**

Distinctio. xlii. **Questio vnica.**

Utrum actus exterior habet propriam bonitatem vel maliciam: loquēdo de bonitate naturali / questio est vera. **A.**

Declaratur ritulus questionis. **A.**

Prosequitur de bonitate moralī. **A.**

Actum exteriorē esse moraliter bonū quid est. **L.**

Circūstantiari integritas quid est seu quid dicit. **L.**

Recitatur opinio S. co. que tenet partem affirmatiua: et soluntur rationes eius. **L.**

Responso ad questionem negatiua. **D.**

Actus exterior non est magis meritorius cũ exteriori tū solus interior: si fuerit esse intrinsece. **L.**

Plus peccat exterior: qui interiori peccato addit exteriorē actum. **f.**

Quomodo actus interior et exterior sint vnus peccatum: licet sint duo actus.

Et utrum possunt dici vnum peccatum. *Q.*

Distinctio. xliii.

Utrum omne peccatum ex malicia sit in spiritum sanctum.

Peccatum in spiritum sanctum accipitur large et stricte. Et que requiruntur ad peccatum in spiritum sanctum. *Q.*

Peccata in spiritum sanctum sunt sex. *Q.*

Non est peccatum in spiritum sanctum nisi procedat ex malicia. *Q.*

Sicut caritas actui merito: ita malicia peccato in. *Q.* dat formam. *Q.*

Unde peccatum aliquid dicitur grauissimum. Et de ordine actuum bonorum. Si venis odium dei sit possibile. *Q.*

Ad peccatum in spiritum sanctum tria requiruntur. *Q.*

Dupliciter dicitur peccatum ex malicia. *Q.*

Utrum voluntas possit ex sua libertate acceptare obiectum: in quo non apparet ratio aliqua bonitatis. *Q.* duplex. *Q.*

Presumptio duplex est. *Q.*

Inuidia fraterne gratie duplex est. *Q.*

Quomodo differunt peccati ex infirmitate/ignorantia et malicia. Et per hoc quod aliquid appropriate est in patrem aliquid in filium: aliquid in spiritum sanctum. *Q.*

Peccatum cur dicitur in spiritum sanctum. *Q.*

Peccato in spiritum sanctum attribuitur: quod est grauissimum et irremissibile. *Q.*

Peccatum dupliciter dicitur irremissibile. *Q.*

Principium remissionis peccati/aliquid in deo aliquid

quid in dono: aliquid in homine. *Q.*

Peccatum in. *Q.* proprie acceptum est grauissimum largius accipiendo est grauissimum: exponendo superlatiuum per valde. *Q.*

Utrum de aliquo scribitur quod peccat in spiritum sanctum. *Q.*

Utrum desperatio procedat ex malicia vel ignorantia et sic de alijs speciebus peccati in spiritum sanctum. vnde procedant. *Q.*

Quomodo distinguitur finalis impenitentia/obstinatio. *Q.*

Distinctio. xliiii.

Utrum peccandi potentia sit a deo naturali creatura concessa.

Potentia peccandi quid sit. *Q.*

Libertas semper bona est: sed abusus malus. *Q.* Licet posse peccare arguit libertatem: non tamen est de ratione libertatis: nec pars eius nec augmentum libertatem. *Q.*

Responsio ad questionem affirmatiuam. *Q.*

Voluntas peccandi mala est: non autem potentia peccandi a deo collata homini. *Q.*

Licet potentia peccandi extollat naturam: tamen non est perfectio simpliciter. *Q.*

Soluuntur rationes secundum Bonauenturam: contra conclusionem primam. *Q.*

Nomen libertas quid dicit. *Q.*

Potentia peccandi quid est in re. *Q.*

Posse deficere: et posse non capere dupliciter. *Q.* Cur deus est omnipotens. *Q.*

¶ Finis registri in secundum librum.

Prohemium: in q̄ aperit formā tractatū p̄mittēs q̄dā generalia de creaturarum productione. distin. prima.

Secundus liber
de
liber
naturarum
divinorum

Tractatum in
quo determinat
de productione
creature

libere spiritalis angelice

libere corporalis

libere inter
corporalem
spirituale
hominis scilicet

Creatione
Creator ad
dei hinc inde

In col. dist. xij.

In aliorum

In specie de
productione

Constitutione in
esse quantum ad

De peccato
potestatis
motum
pariter

Definitio
peccati
originalis

De peccatis
actibus
posterorum

Secundum se
et
suas causas

De actibus
externis
peccatorum

Quomodo boni an mali. distin. iij.
Quales perfecti an imperfecti. distin. iij.

In genere quales effecti per conversionem et auersionem dist. v.
Lati auersionem et prelationem dist. vi.

Auersione Arbitrio et libertate. dist. vii.
An corporales vel incorporei. dist. viij.
Ordinum distin. ix.

Conversione de distinctione hominum distin. x.
Efficienter ad homines. dist. xj.

Luce et eius effectu. distin. xij.

Celi et elementorum. distin. xiii.
Anima irrationali et reque septime diei. dist. xv.

Anima rationali. i. hominis ut infra patebit.
Effectuum scilicet deum. dist. xvi.

Principium
Constitutum
Animum. distin. xvij.

Mulierem distin. xviii.

Conservationem
In specie per filiorum productionem. dist. xx.

De diaboli temptatione. dist. xxi.
De culpa hominis transgressionem. dist. xxii.

Dei permissionem. distin. xxiii.
De potestate per quam
sua potuit que
fuerit lib. ar. de
quo determinat

Ad gratiam
de qua agit
Ad habitum grati-
tatis. distin. xxvii.

Ad libitum
in ordine
post lapsus
arbitri.

Quae sit origo peccati. dist. xxviii.
In se dist. xxv.

Quid sit peccatum
Respectu alterius peccati. dist. xxxvi. dist. xxxix.

Ante lapsum
De radice peccati: secundum aliam opinionem. dist. xxxvii.

In voluntate subiectivae. dist. xxxviii.

De subiecto peccati
Quare in voluntate et non in intellectu. dist. xxxix.

Finis voluntatis dist. xl.

In genere de actibus bonis et malis ratione
Luminis fidei intentionem
dirigentis. distin. xli.

In specie
De peccatis distinctionibus. distin. xlii.
De peccatis in spiritu sancto. dist. xliii.
De potentia peccandi. dist. xliii.

Prohemium distin. 1.

Secūdo liber sentētia
rū: in q̄ magister defini-
nat: de deo q̄ p̄tū ei? potē
tia relucet i opē creatio-
nis h̄y dist. xliij. ⁊ diuidi-
tur generali diuisione in

De productiōe nature mere spūalis nature sc̄z āgelli
cea distin. 14. inclusiue: vsq; ad distin. 17. inclusiue.

Tractatū in q̄ de tri-
bus principalit̄ agit

De productione nature mere corporalis a distin. 17.
inclusiue vsq; ad distin. 27. exclusiue.

De p̄ductione nature medie inter corporalē ⁊ spūa-
lem h̄ois sc̄z. Quo ad eius cōstitutionem inesse / de-
stitutionem et lapsum per peccatum. Ratione cuius
etiam de peccatis in genere ⁊ specie. De peccato ori-
ginali ⁊ actuali a distin. 27. vsq; in finem libri.

Handwritten text, possibly a signature or date, located in the upper right corner of the page.

Small handwritten text or mark located below the main signature area.

Faint, illegible text located in the upper left quadrant of the page.

Small handwritten mark or text located in the upper left area.

Small handwritten mark or text located in the upper left area.

Small handwritten mark or text located in the upper left area.

Small handwritten mark or text located in the upper left area.

Small handwritten mark or text located in the upper left area.

Small handwritten mark or text located in the upper left area.

Small handwritten mark or text located in the upper left area.

Small handwritten mark or text located in the upper left area.

Small handwritten mark or text located in the upper left area.

Small handwritten mark or text located in the upper left area.

Small handwritten mark or text located in the upper left area.

70.
20.
24.

Corrig. de vob. videntes qbz actus vob. maioris est usus vel fruy^o
idem tñ actus nō potest ee usus et fruy^o q
& plates minger

procha

procha

mm

Vol. 68.

912

pro

M

M

M

M

M

1067833

88
88

